

Editorial

Af Kai Kristensen

De fleste læsere af dette tidsskrift vil formentlig være enige i, at det driftsøkonomiske område er meget omfangsrigt, og at den emnemæssige udvikling har været meget hastig i de seneste årtier. Dette nummer af *Ledelse & Erhvervsøkonomi* er et ganske godt udtryk herfor. Vi kommer meget langt omkring, og vi beskæftiger os både med klassiske og langt nyere dimensioner af driftsøkonomien. Fra produktivitetsteori og – måling over aflønning og kundetilfredshed til regnskabsmanipulation. Det hele garneret med et stærkt Corporate Social Responsibility. Er man til variation i sin dagligdag, kan man næppe finde et bedre sted at søge den end i driftsøkonomien!

Et af de mest klassiske områder i driftsøkonomien er styring og måling af produktivitet. Hvordan udnyttes produktionsfaktorerne bedst muligt, og hvordan sikrer vi os valide sammenligninger? ”*Nothing is good or bad but in comparison*” sagde en umådelig klog statistiker (R. A. Fisher) for snart trekvart århundrede siden. Vi er nu så småt ved at lære det, og begrebet benchmarking er efterhånden blevet et nøglebegreb blandt driftsøkonomer. I artiklen *Måling af produktivitet over tid – det metodiske grundlag for dynamisk benchmarking i DEA* tager Ole B. Olesen og Niels Chr. Petersen fra Syddansk Universitet fat på en af de mest klassiske driftsøkonomiske problemstillinger nemlig estimation af et produktivitetsindeks. De viser ved hjælp af simple grafiske fremstillinger, hvordan et Total Factor Productivity indeks kan beregnes, og hvorledes det kan dekomponeres i delkomponenter, der beskriver hhv. ændringer i ”best practice” og ”catching up” effekter i forhold til ”best

practice”. (Ikke blot fagområdet udvider sig, det gør sproget så sandelig også!).

Efter de meget præcise produktivitetsdiskussioner tager vi fat på et område, hvor klassiske begreber som validitet og reliabilitet er sat ud af kraft. Finn Schøler fra Handelshøjskolen i Århus giver i artiklen *Regnskabsmanipulation* læseren et indblik i den forskning, som har regnskabsmanipulation som hovedtema. Et område som er blevet særdeles relevant i lyset af de seneste års mange erhvervsskandaler både herhjemme (f.eks. Nordisk Fjer, Hafnia) og i udlandet (f.eks. Enron, WorldCom). Forskningen demonstrerer generelt set udbredt regnskabsmanipulation, og den giver dermed et godt alibi for at gennemføre en strammere regulering af regnskabsområdet. Finn Schøler diskuterer betimeligheden heraf, og han rejser spørgsmålet, om en skærpet regulering ligefrem kan være skadelig.

I artiklen *En taksonomi af industrielle tilfredshedsdimensioner* behandler Niels N. Grünbaum fra Syddansk Universitet forskningen omkring tilfredshedsaspekter i en industriel kontekst. Det argumenteres, at på grund af de særlige karakteristika, der gør sig gældende på B2B markedet, er det rimeligt at antage, at dannelsen af tilfredshed sker på baggrund af særlige faktorer, som til en vis grad er forskellige fra de mere velkendte på B2C markedet. Ved hjælp af en række case-undersøgelser beskriver Grünbaum en række af disse faktorer.

I den afsluttende artikel *Optionsaflønning: Fejl, farer og faldgruber* tager Michael Møller og Niels Chr. Nielsen fra Handelshøjskolen i København en meget populær aflønningsform op til diskussion. Forfatterne bringer

følgende seks temaer ind i diskussionen: Strategiansvar, forandringshastighed, sociale normer, troværdighed, risikovillighed og magtbalance. Det er forfatternes opfattelse, at selv om formålet med optionsprogrammerne er det ædle at skabe større effektivitet og større målrettethed, så har programmerne en række sideeffekter, som kan være ganske alvorlige. Særligt peger forfatterne

på risikoen for forskydning i magtbalancen mellem direktion og bestyrelse. En forskydning der i værste fald kan bringe hele virksomhedens eksistens i fare.

Vi er kommet langt omkring med dette nummer af Ledelse & Erhvervsøkonomi, men der er for hvert område tale om interessante emner, som vi håber læseren vil opfatte som både spændende og nyttige.

God læselyst!